

ΕΛΕΤΑΕΝ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΝΩΣΗ ΑΙΟΛΙΚΗΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ

Μέλος της European Wind Energy Association

Προς:

Υπουργείο Περιβάλλοντος Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής
Μεσογείων 119, Αθήνα

Υπόψη:

Υπουργό Κύριο Γιάννη Μανιάτη
Υφυπουργό Κύριο Ασημάκη Παπαγεωργίου
Γενικό Γραμματέα Ε.Κ.Α. Κύριο Κώστα Μαθιουδάκη

Κοινοποίηση:

1. ΥΠΕΚΑ, Υπηρεσία Εξυπηρέτησης Επενδυτών ΑΠΕ
Μεσογείων 119, Αθήνα
2. ΛΑΓΗΕ Α.Ε.
Κάστορος 72, Πειραιάς
3. Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας
Πειραιώς 132, Αθήνα

Αθήνα, 5 Αυγούστου 2013

Θέμα: Κάλυψη ελλείμματος Ειδικού Λογαριασμού Α.Π.Ε. του ΛΑΓΗΕ

Αξιότιμοι Κύριοι Υπουργέ, Υφυπουργέ, Γενικό Γραμματέα,

Στις τεχνολογίες Α.Π.Ε. πλην φωτοβολταϊκών (π.χ. αιολικά, βιομάζα) δεν μπορεί να επιβληθεί εισφορά γιατί το κόστος κατασκευής τους παραμένει σε υψηλά επίπεδα, ενώ ταυτόχρονα οι εγγυημένες τιμές που απολαμβάνουν είναι χαμηλές. Επιπλέον, η διείσδυσή τους είναι σύμφωνα με τους εθνικούς στόχους, ενώ αντίθετα στα φ/β έχουν σχεδόν ξεπεραστεί.

Το παραπάνω απόσπασμα δεν αποτελεί δήλωση της ΕΛΕΤΑΕΝ ή κάποιου άλλου φορέα Α.Π.Ε. Είναι δήλωση του ΥΠΕΚΑ που διαμοιράστηκε μόλις οκτώ μήνες πριν, αργά το βράδυ της 6ης Νοεμβρίου 2012, με κείμενό του προς τους δημοσιογράφους. Αποτελεί επίσης επαναλαμβανόμενη δήλωση του ΥΠΕΚΑ όταν εξηγεί ότι η εισφορά 10% επί των αιολικών πάρκων ήταν μια απόφαση της Βουλής, την οποία το ΥΠΕΚΑ δεν εισηγήθηκε αλλά –προφανώς– ήταν υποχρεωμένο να σεβαστεί.

ΕΛΕΤΑΕΝ

Δ/ση Γραφείων Επικοινωνίας: Λεωφ. Κηφισίας 306, 1^{ος} όροφος, Χαλάνδρι 15232 (Σίδηρα), τηλ/fax. 2108081755
Έδρα: 19^ο χλμ. Α. Μαραθώνος, Πικέρμι 190 09, ΑΦΜ 090063056 - ΔΟΥ Παλλήνης

e-mail eletaen@eletaen.gr web: www.eletaen.gr

facebook: <https://www.facebook.com/groups/eletaen/>, <https://www.facebook.com/globalwindday13hellas>

Τι άλλαξε εντός τόσο μικρού χρονικού διαστήματος και το ΥΠΕΚΑ φαίνεται να προωθεί, πλέον το ίδιο, τη διαιώνιση αυτής της άδικης ποινολόγησης σε βάρος της αιολικής ενέργειας, που είναι η πιο φθηνή και οικονομικά ανταγωνιστική τεχνολογία Α.Π.Ε. και ταυτόχρονα φθηνότερη από την ηλεκτροπαραγωγή με φυσικό αέριο και πετρέλαιο;

Θεωρούμε ότι η ανάγκη διαμόρφωσης των προϋποθέσεων για ένα αξιόπιστο δημοκρατικό διάλογο επιβάλλει, πριν από όλα, στο ΥΠΕΚΑ να απαντήσει με ευθύτητα και ειλικρίνεια στην ερώτηση αυτή. Ανησυχούμε ότι η διαφαινόμενη αλλαγή της στάσης του ΥΠΕΚΑ υποδηλώνει την υποχώρησή του σε παρωχημένους λαϊκισμούς και ανάλογες αλλότριες εξωπολιτικές πιέσεις για υιοθέτηση λύσεων εισπρακτικού χαρακτήρα, με πλήρη αδιαφορία προς τις μεσο-μακροπρόθεσμες καταστροφικές συνέπειες σε έναν ήδη αναπτυγμένο και πολλά υποσχόμενο κλάδο της εθνικής οικονομίας, ο οποίος θα μπορούσε να αποτελέσει το αναπτυξιακό όχημα εξόδου από την οικονομική κρίση.

Διατηρούμε όμως την πίστη ότι το ΥΠΕΚΑ θα παραμείνει τελικά πιστό στην πολιτική θέση που το ίδιο περιέγραψε με τη δήλωσή του της 6^{ης} Νοεμβρίου 2012.

Αξιότιμοι Κύριοι Υπουργέ, Υφυπουργέ, Γενικό Γραμματέα,

Μετά τα ανωτέρω εισαγωγικά σχόλια, επιθυμούμε να ανταποκριθούμε στην πρόσκλησή σας να υποβάλλουμε εγγράφως τις επικαιροποιημένες προτάσεις μας σχετικά με την κάλυψη του ελλείμματος του Ειδικού Λογαριασμού (Ε.Λ.) Α.Π.Ε. του ΛΑΓΗΕ.

Όπως γνωρίζετε η ΕΛΕΤΑΕΝ έχει υποβάλει συγκεκριμένες και ολοκληρωμένες προτάσεις εδώ και αρκετά έτη για την ριζική και μόνιμη αντιμετώπιση του προβλήματος, με τρόπο συμβατό με το μελλοντικό μοντέλο της απελευθερωμένης αγοράς. Οι κατά καιρούς ηγεσίες του ΥΠΕΚΑ δεν υιοθέτησαν έγκαιρα τις προτάσεις αυτές και μόλις πρόσφατα πραγματοποιήθηκε, με το ν.4152/2013, ένα μερικό βήμα προς την ορθή κατεύθυνση με την αντικατάσταση της βάσης υπολογισμού του εσόδου που εισρέει στον Ε.Λ. από τους προμηθευτές.

Με την παρούσα δεν επιθυμούμε να επανέλθουμε στη συνολική φιλοσοφία της λύσης που έχουμε παρουσιάσει αλλά να επικεντρωθούμε στα συγκεκριμένα σημεία διαλόγου που θέσατε με την εισήγησή σας κατά την πρόσφατη σύσκεψή σας με τους φορείς των Α.Π.Ε. στο ΥΠΕΚΑ. Φυσικά, παραμένουμε πάντα στη διάθεση σας να συζητήσουμε τη συνολική προσέγγισή μας στο πλαίσιο της ουσιαστικής αναδιάρθρωσης και απελευθέρωσης της ηλεκτρικής αγοράς.

Κατ' αρχήν θα επιθυμούσαμε να επισημαίνουμε ότι οι ιδέες του ΥΠΕΚΑ για επέκταση ή αύξηση της εισφοράς σε οποιαδήποτε τεχνολογία Α.Π.Ε. απαιτούν αναλυτικότερη αριθμητική τεκμηρίωση. Η ανάλυση, που πρέπει να παρουσιαστεί από το ΥΠΕΚΑ, οφείλει επιπλέον να ποσοτικοποιεί – τόσο απολογιστικά όσο και προϋπολογιστικά- τις συνιστώσες του ελλείμματος με βάση τις πραγματικές του αιτίες. Είναι γεγονός ότι χάρη στην αξιοπρόσεκτη δουλειά των υπηρεσιών του ΛΑΓΗΕ, οι παίκτες της αγοράς λαμβάνουν πλέον τακτικά ικανοποιητική πληροφόρηση. Απαιτείται όμως περισσότερη ενημέρωση και τεκμηρίωση των αριθμητικών δεδομένων –και ειδικά αυτών που αφορούν τις προβλέψεις της επόμενης διετίας- προκειμένου να εξηγηθούν οι υπό διαμόρφωση νέες πολιτικές αποφάσεις του ΥΠΕΚΑ, μια και από την αριθμητική προσέγγιση που θα παρουσιαστεί στη συνέχεια της πρότασής μας, δεν προκύπτει η σκοπιμότητά τους.

Πιο συγκεκριμένα:

1. ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΝΕΟΥ ΜΗΝΙΑΙΟΥ ΕΛΛΕΙΜΜΑΤΟΣ Ε.Λ.

Επικεντρωνόμενοι κατ' αρχήν στο νέο έλλειμμα που δημιουργείται κάθε μήνα, παρατηρούμε τα εξής:

1.1. Σύμφωνα με την επεξεργασία των στοιχείων του Δελτίου Ιουνίου του Ε.Λ. Α.Π.Ε. που δημοσιοποίησε ο ΛΑΓΗΕ, κατά το πρώτο πεντάμηνο του 2013, το σύνολο των εσόδων από την αγορά (ΗΕΠ και εκκαθάριση αποκλίσεων) ήταν 112 εκατ. Ευρώ ενώ η συνολική παραγωγή Α.Π.Ε. στο Σύστημα 3.504 GWh, γεγονός που σημαίνει ότι ο μέσος συντελεστής εσόδου από τους προμηθευτές (ΟΤΣ/ΟΤΑ) ήταν μόλις **31,9 €/MWh**. Σύμφωνα πάλι με το ίδιο Δελτίο του ΛΑΓΗΕ, μετά το ν.4152/2013 ο μέσος αυτός συντελεστής εσόδου θα είναι **59 €/MWh** (και μάλιστα μη λαμβάνοντας υπόψη τις εκτιμώμενες αυξητικές επιδράσεις από την εφαρμογή των μέτρων αναδιοργάνωσης της αγοράς). Κάνοντας την απλή υπόθεση του τι θα είχε συμβεί, εάν η νομοθετική πρωτοβουλία του 4152/2013 είχε ληφθεί μόλις πέντε μήνες νωρίτερα και ίσχυε από 1/1/2013, προσδιορίζεται ποιο είναι το ελάχιστο ποσοστό της διαφοράς *[ΠληρωμέςFIT] – [Έσοδα από ΗΕΠ/Αποκλίσεις και ΜΔΝ]*¹ που προέρχεται από τη γνωστή πλέον στρέβλωση του τρόπου χρηματοδότησης του Ε.Λ. και υπολογισμού του ΕΤΜΕΑΡ. Προκύπτει λοιπόν ότι η διαφορά αυτή (έλλειμμα) προέρχεται ως ακολούθως:

- Από τη στρέβλωση και το λάθος υπολογισμού, τουλάχιστον κατά 18%
- Από τις πληρωμές προς τα φωτοβολταϊκά (εδάφους και στεγών) κατά 73%
- Από τις πληρωμές προς τα αιολικά πάρκα κατά 5%
- Από τις πληρωμές προς τα ΜΥΗΕ κατά 3%
- Από τις πληρωμές προς τις λοιπές Α.Π.Ε. κατά 2%

Αν φυσικά ληφθεί υπόψη η έκτακτη εισφορά και επαναληφθούν οι υπολογισμοί με βάση τις καθαρές πληρωμές προς τις Α.Π.Ε. τότε προκύπτει ότι το έλλειμμα του πρώτου πενταμήνου του 2013 προήλθε τουλάχιστον κατά 24% από τις στρεβλώσεις και κατά 69% από τις πληρωμές προς τα ΦΒ, ενώ τα αιολικά και τα ΜΗΥ συνέβαλαν κατά 3% η κάθε τεχνολογία.

1.2. Όμως, όπως αναφέρθηκε νωρίτερα, ο ν.4152/2013 ήταν ένα μερικό μόνο βήμα προς την ορθή κατεύθυνση αφού ο νέος συντελεστής εσόδου του Ε.Λ. στηρίζεται μόνο στο μέσο μεταβλητό κόστος των εν λειτουργία συμβατικών μονάδων και έτσι αποτυγχάνει να απεικονίσει αποτελεσματικά το κόστος που εξοικονομείται χάρη στη διείσδυση των Α.Π.Ε. Ο ορθότερος προσδιορισμός του αποφευγόμενου αυτού κόστους που απολαμβάνουν οι προμηθευτές και θα όφειλαν να καταβάλουν στον ΛΑΓΗΕ, θα πρέπει να στηρίζεται στο μεταβλητό κόστος της ακριβότερης από τις συμβατικές μονάδες (που εντάχθηκαν ή εκτοπίστηκαν από τις Α.Π.Ε.) προσαυξημένο κατά ένα ποσοστό της αξίας διαθεσιμότητας ισχύος (ΑΔΙ)².

¹ Η διαφορά αυτή είναι το έλλειμμα που πρέπει να χρηματοδοτηθεί από ΕΤΜΕΑΡ, έσοδα δημοπρασιών CO₂, λιγνιτικό τέλος, τέλος ΕΡΤ και έκτακτη εισφορά. Στα συνημμένα φύλλα υπολογισμού η διαφορά αυτή αναφέρεται ως «έλλειμμα».

² Το ποσοστό αυτό είναι της τάξης του 15%-20%, σύμφωνα με έγκυρες και ευρέως αποδεκτές μελέτες και αντιπροσωπεύει την εγγυημένη ισχύ που προσφέρουν οι Α.Π.Ε. στο σύστημα (capacity credit)

Με βάση την ανωτέρω ανάλυση, ένας δικαιότερος συντελεστής εσόδου του Ε.Λ. από τους προμηθευτές θα ήταν **85 €/MWh** και θα οδηγούσε σε πλήρη αντιστάθμιση των σχετικών στρεβλώσεων. Έτσι, η προς κάλυψη διαφορά (έλλειμμα) της περιόδου 1-5/2013 προκύπτει ότι στην πραγματικότητα προέρχεται:

- Από τη στρέβλωση και το λάθος υπολογισμού κατά 35%
- Από τις πληρωμές προς τα φωτοβολταϊκά (εδάφους και στεγών) κατά 68%

Αντίθετα τα αιολικά πάρκα επιδότησαν το έλλειμμα αυτό κατά 2% ενώ οι λοιπές Α.Π.Ε. το επιδότησαν κατά 1%.

Αν φυσικά ληφθεί υπόψη η έκτακτη εισφορά και επαναληφθούν οι υπολογισμοί με βάση τις καθαρές πληρωμές προς τις Α.Π.Ε., τότε προκύπτει ότι το έλλειμμα του πρώτου πενταμήνου του 2013 προήλθε στην πραγματικότητα

- Από τη στρέβλωση και το λάθος υπολογισμού κατά 47%
- Από τις πληρωμές προς τα φωτοβολταϊκά (εδάφους και στεγών) κατά 63%

ενώ τα αιολικά επιδότησαν το έλλειμμα κατά 7% και οι λοιπές Α.Π.Ε. το επιδότησαν κατά 2%.

Με βάση όλα τα ανωτέρω, προκύπτει σαφώς ότι η Αιολική Ενέργεια όχι απλώς δεν επιβαρύνει το έλλειμμα του ΛΑΓΗΕ αλλά αντίθετα το επιδοτεί. Αυτό είναι εύλογο και αναμενόμενο αφού η Αιολική Ενέργεια είναι μια φθηνή μορφή ηλεκτροπαραγωγής με κόστος σαφώς χαμηλότερο από αυτό του φυσικού αερίου και του πετρελαίου και ευθέως συγκρίσιμο με αυτό του λιγνίτη. Επομένως, κάθε ιδέα ή σκέψη για διατήρηση ή επέκταση, με οποιοδήποτε τρόπο, της εισφοράς που βαρύνει τα αιολικά πάρκα, στερείται λογικής και πραγματικής οικονομικής βάσης.

1.3. Προκειμένου να ελεγχθεί η βασιμότητα της ιδέας του ΥΠΕΚΑ για μονιμοποίηση της εισφοράς σε οποιαδήποτε τεχνολογία, επικεντρωνόμαστε σε ένα έτος (π.χ. το 2015) κατά το οποίο αφ' ενός θα έχει αρθεί η θεσμοθετείσα το 2012 εισφορά και αφετέρου θα έχει ήδη επιτευχθεί η πλήρης ανάπτυξη των φωτοβολταϊκών με τις υψηλές τιμές πώλησης. Χρησιμοποιούνται επίσης εξαιρετικά συντηρητικές υποθέσεις (π.χ. ότι ο μέσος συντελεστής παραγωγικότητας των αιολικών θα παραμείνει στα υψηλά επίπεδα του 28% και ότι ο μέσος συντελεστής εσόδου από τους προμηθευτές θα παραμείνει στο χαμηλό επίπεδο του **59 €/MWh**).

Με βάση αυτές τις υποθέσεις, προκύπτει ότι ο Ε.Λ. παρουσιάζει λειτουργικό πλεόνασμα με επιβολή μιας μέσης εισφοράς της τάξης του 10% μόνο στα φωτοβολταϊκά (εδάφους και στέγης). Το σχετικό φύλλο υπολογισμού, επισυνάπτεται.

Φυσικά με ορθή αποτίμηση του συντελεστή εσόδου του Ε.Λ. στα 85 €/MWh ώστε να απεικονίζεται ορθότερα το αποφευγόμενο κόστος, ο Ε.Λ. παρουσιάζει ετήσιο

πλεόνασμα της τάξης των 160 εκατ. Ευρώ χωρίς καν να επιβληθεί η εισφορά 10% στα ΦΒ³.

Με βάση τα ανωτέρω δεν τεκμηριώνεται και είναι ανακόλουθη η σκοπιμότητα μονιμοποίησης ή και αύξησης της εισφοράς σε οποιαδήποτε τεχνολογία Α.Π.Ε. Για αυτό απαιτείται να εξηγηθούν αναλυτικά από το ΥΠΕΚΑ και τις αρμόδιες υπηρεσίες οι σχετικοί υπολογισμοί και κυρίως οι αριθμητικές τιμές που έχουν υιοθετηθεί για τις διάφορες παραμέτρους και οι οποίες δεν παρουσιάζονται στα Δελτία του ΛΑΓΗΕ.

2. ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗ ΣΩΡΕΥΜΕΝΟΥ ΕΛΛΕΙΜΜΑΤΟΣ Ε.Λ.

Σε σχέση με το συσσωρευμένο χρέος που, από το Δελτίο Ιουνίου του ΛΑΓΗΕ, εκτιμάται σε 1157,13 εκατ. € κατά τα τέλη του 2014, παρατηρούμε κατ' αρχήν ότι μετά την πρόσφατη αναπροσαρμογή του ΕΤΜΕΑΡ αυτό διαμορφώνεται σε 665 εκατ. €.

α) Το γεγονός ότι, μετά από όλες τις παρεμβάσεις του ΥΠΕΚΑ, ο Ε.Λ. καθίσταται λειτουργικά πλεονασματικός, επιτρέπει την αντιμετώπιση του συσσωρευμένου χρέους με μεγαλύτερη άνεση. Επομένως θεωρούμε κατ' αρχήν ότι ο χρονικός ορίζοντας για τον μηδενισμό του χρέους πρέπει να επεκταθεί κατά δύο έτη, έως το τέλος του 2016. Η χρονική αυτή επέκταση είναι ρεαλιστική και μπορεί να γίνει αποδεκτή και από την Τρόικα εάν επιδειχθεί η λειτουργική αποτελεσματικότητα των μέχρι σήμερα μέτρων.

β) Η μέχρι το τέλος του 2016 κάλυψη του συσσωρευμένου χρέους πρέπει να γίνει με βάση την αρχή της δίκαιης και αναλογικής κατανομής του σχετικού βάρους στις πραγματικές αιτίες του προβλήματος, έτσι ώστε να συμβάλουν στην βιωσιμότητα του ΛΑΓΗΕ όλοι οι παίκτες της αγοράς στο βαθμό που τους αναλογεί και εφόσον παρουσιαστεί μια συνολική και αξιόπιστη λύση, όπως πιστεύουμε ότι είναι η παρούσα.

Όπως αναφέρθηκε, η αναδρομική εφαρμογή από 1/1/2013 της μερικής διόρθωσης της στρέβλωσης που εισήχθη από το ν.4152/2013 θα είχε προσφέρει στον Ε.Λ., μόνο για το πρώτο πεντάμηνο του 2013 επιπλέον έσοδα της τάξης των 95 εκατ. €. Από αυτό και μόνο το απλό γεγονός αποδεικνύεται ότι εάν ο απαρχαιωμένος τρόπος υπολογισμού του εσόδου του Ε.Λ. από τους προμηθευτές είχε διορθωθεί πλήρως και έγκαιρα, τότε το χρέος των 665 εκατ. € δεν θα υπήρχε. Το χρέος αυτό έχει υπάρξει ακριβώς επειδή επί πολλά έτη ένα μεγάλο μέρος από τους πόρους του Ε.Λ. (συμπεριλαμβανομένου του ΕΤΜΕΑΡ, των εσόδων CO₂ κλπ.) επιδοτούν στην ουσία το ανταγωνιστικό σκέλος των τιμολογίων των προμηθευτών, με αποτέλεσμα αυτό (και συνεπακόλουθα η συμβατική ηλεκτροπαραγωγή από ορυκτά καύσιμα) να παρουσιάζεται φθηνότερο. Οι συνέπειες αυτής της κρυφής επιδότησης δεν μπορεί να βαρύνουν τις Α.Π.Ε.

---

³ Σημειώνεται ότι λαμβάνεται υπόψη η πρόσφατη αναπροσαρμογή του ΕΤΜΕΑΡ. Θεωρείται επίσης αυτονόητο ότι ο Ειδικός Λογαριασμός Α.Π.Ε. δεν θα επιβαρυνθεί από την Μεγάλη ΣΗΘΥΑ από ορυκτά καύσιμα και ότι θα υπάρξει ισοδύναμο έσοδο αντί του Τέλους ΕΡΤ

Κατ' επέκταση προτείνουμε, το εναπομείναν συσσωρευμένο χρέος να βαρύνει το ανταγωνιστικό σκέλος των τιμολογίων των προμηθευτών και να ανακτηθεί μέχρι το τέλος του 2016 μέσω ενός τέλους που θα είναι μικρότερο από 4 €/MWh.

Περαιτέρω επέκταση του χρονικού ορίζοντα ανάκτησης του χρέους, θα ανακουφίσει περισσότερο τους προμηθευτές (π.χ. για ορίζοντα μέχρι το 2020, το τέλος θα είναι μικρότερο από 2 €/MWh).

γ) Η κάλυψη του χρέους μπορεί κατά τη γνώμη μας να γίνει και με την ιδέα της ανακεφαλαιοποίησης, που πρόσφατα επανήλθε στη δημοσιότητα, με μη ρεαλιστικό όμως τρόπο. Η ΕΛΕΤΑΕΝ θεωρεί ότι εάν τηρηθούν οι βασικές αρχές, που αυτή και άλλοι φορείς των Α.Π.Ε. είχαν παρουσιάσει σε κοινή συνέντευξη τύπου τον Απρίλιο 2012, η ιδέα μπορεί να είναι εφαρμόσιμη και αποτελεσματική.

Με βάση αυτές τις αρχές, η ΕΛΕΤΑΕΝ θεωρεί ότι η σχετική διαπραγμάτευση με την Τρόικα θα πρέπει να εκκινεί από την ανάγκη για ανακεφαλαιοποίηση του συνολικού ελλείμματος της ηλεκτρικής αγοράς και των αυξημένων –λόγω της κρίσης- επισφαλειών της Προμήθειας. Το ποσό που θα προσδιορισθεί (που κατά τον Απρίλιο 2012 εκτιμάτο σε 2 δις ευρώ) θα μπορούσε να καλυφθεί με έκδοση ομολόγων από τους Διαχειριστές και τον Λειτουργό τα οποία θα προμηθευόταν ο ΜΧΣ και θα αποπληρώνονταν μακροπρόθεσμα μέσω ενός πολύ μικρού τέλους που θα βάρυνε τους προμηθευτές⁴.

Η διαπραγμάτευση θα μπορούσε να ενταχθεί στη συνολική συζήτηση για την απεξάρτηση των πόρων που διαθέτει ο ΜΧΣ από το δημόσιο χρέος. Σε κάθε περίπτωση όμως θεωρούμε ότι μια διαπραγμάτευση που θα αναδείκνυε τη ζωτικότητα του ηλεκτρικού τομέα για την οικονομία, θα μπορούσε να οδηγήσει σε αποδοχή της μικρής αυτής επιβάρυνσης του δημόσιου χρέους δεδομένου ότι το σχετικό βάρος είναι πολύ μικρότερο από αυτό που προκαλεί η ανακεφαλαιοποίηση του τραπεζικού τομέα, η δε αποπληρωμή του είναι διασφαλισμένη μέσω του τέλους που αναφέρθηκε.

3. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟ ΕΛΛΕΙΜΜΑ ΤΟΥ ΛΑΓΗΕ ΚΑΙ ΤΗΝ ΤΙΜΟΛΟΓΗΣΗ

Με βάση την ανωτέρω ανάλυση των αριθμητικών δεδομένων, προκύπτει ότι η σκοπιμότητα της αντιμετώπισης του ελλείμματος του ΛΑΓΗΕ κατά κανένα τρόπο δεν συνδέεται με την επέκταση της εισφοράς στα αιολικά πάρκα ή με την μείωση της τιμής της πωλούμενης ενέργειας από αυτά.

Φυσικά, στο πλαίσιο λειτουργίας της ευνομούμενης πολιτείας πρέπει με δομημένο τρόπο να εξετάζεται σε εύλογα διαστήματα το επίπεδο και ο τρόπος αποζημίωσης της ενέργειας από Α.Π.Ε. με βάση σαφείς και γνωστές εκ των προτέρων αρχές. Δεν θα αποφύγουμε τον πειρασμό να προσθέσουμε ότι αν είχε ακολουθηθεί αυτή η απλή αρχή από την Πολιτεία, θα είχαμε αποφύγει πολλά από τα προβλήματα που καλούμαστε σήμερα να επιλύσουμε.

---

⁴ Τιτλοποίηση του ελλείμματος θεσπίστηκε τον Απρίλιο του 2009 στην Ισπανία με πρόβλεψη για διάθεση των τίτλων από τον Ρυθμιστή στις αγορές και εξόφλησή τους μέσω ειδικής προσαύξησης στους λογαριασμούς λιανικής. Η διαδικασία προχώρησε αλλά όχι όπως αναμενόταν, εξαιτίας της οικονομικής κρίσης.

Οι αρχές αυτές είναι:

- α) **Οποιαδήποτε αλλαγή δεν πρέπει να έχει αναδρομικό χαρακτήρα** και δεν μπορεί να επηρεάζει τις εν λειτουργία, τις υπό κατασκευήν και τις ώριμες προς κατασκευή αιολικές εγκαταστάσεις. Επιμένουμε ιδιαίτερα στην απόλυτη εφαρμογή της αρχής αυτής διότι συνδέεται - πέρα από την επιβεβλημένη σταθερότητα του επενδυτικού περιβάλλοντος που είναι πυλώνας μιας υγιούς αγοράς- και με το θέμα της εμπιστοσύνης και της αξιοπιστίας της Πολιτείας. Οποιαδήποτε παραβίαση της αρχής αυτής σε βάρος των αιολικών πάρκων δεν μπορεί να γίνει ανεκτή, αφού μάλιστα δεν συντρέχουν έκτακτες συνθήκες που να συνδέονται με την αιολική ενέργεια όπως αναφέρθηκε ανωτέρω.
- β) **Πρέπει να αποφεύγεται η υπεραποζημίωση**. Φυσικά για την εκτίμηση της ύπαρξης ή όχι υπεραποζημίωσης πρέπει να αποτιμάται ορθώς σε κάθε περίπτωση το κόστος κεφαλαίου και το κόστος δανεισμού καθώς και το επίπεδο επιχειρηματικού ρίσκου που αυτά περιέχουν. Αυτό άλλωστε είναι το αληθές νόημα του περιεχομένου της περίφημης (και πολύπαθης) δήλωσης Εντινγκέρ⁵.
- γ) **Πρέπει να διασφαλίζεται η τήρηση του ευρωπαϊκού κεκτημένου** με την εφαρμογή των σχετικών κοινοτικών οδηγιών για την ενέργεια το περιβάλλον και το κλίμα.
- δ) **Πρέπει να διασφαλίζεται η βιωσιμότητα των αναγκαίων επενδύσεων**. Είναι γνωστό ότι η επιτυγχανόμενη οικονομική απόδοση ενός αιολικού πάρκου εξαρτάται πρωτίστως από το προς αξιοποίηση αιολικό δυναμικό και συνεπακόλουθα κυμαίνεται σε ένα μεγάλο εύρος ανάλογα με τη θέση εγκατάστασης. Το εύρος της διακύμανσης είναι σαφώς μεγαλύτερο από το εύρος που παρουσιάζουν άλλες τεχνολογίες (όπως τα ΦΒ), οι οποίες μάλιστα δεν εμφανίζουν τη διακύμανση από έτος σε έτος που εμφανίζει το αιολικό δυναμικό. Περαιτέρω, το κόστος επένδυσης εξαρτάται από το είδος της ευρύτερης ομάδας/κατηγορίας στον οποία εντάσσεται ένα έργο (μικρά αιολικά πάρκα στο διασυνδεδεμένο ή τα νησιά, αιολικά πάρκα τυπικού μεγέθους, μεγάλα συγκροτήματα με σύνθετες διασυνδέσεις, θαλάσσια αιολικά πάρκα, υβριδικά αιολικά πάρκα κλπ.).

Προκαλεί λοιπόν δυσάρεστη εντύπωση το γεγονός ότι το ΥΠΕΚΑ φαίνεται ότι επιμένει – έστω και σε επίπεδο ιδέας- σε μια οριζόντια και επομένως ισοπεδωτική αντιμετώπιση των αιολικών επενδύσεων.

Επισημαίνεται ότι η νομοθεσία παρέχει στον ΥΠΕΚΑ κατάλληλα εργαλεία για την διαφοροποίηση της τιμής πώλησης ανάλογα με το αιολικό δυναμικό έτσι ώστε να προωθείται η υλοποίηση των φθηνότερων αιολικών επενδύσεων και να επιτυγχάνονται οι στόχοι της ενεργειακής πολιτικής με οικονομικά βέλτιστο τρόπο. Η ΕΛΕΤΑΕΝ έχει καταθέσει στο Υπουργείο αναλυτικό σχέδιο σχετικής απόφασης που λαμβάνει υπόψη την παραγωγικότητα των εξοπλισμών και την εξέλιξη της τεχνολογίας.

---

⁵ Λόγω των κατά καιρούς παρερμηνειών της, οφείλουμε να υπενθυμίσουμε ότι η δήλωση Εντινγκέρ αναφέρεται ρητά στην ανάγκη μείωσης του άνθρακα και θέτει ως άνω όριο ετήσιας απόδοσης κεφαλαίου (και όχι εσωτερικού βαθμού απόδοσης) για τις Α.Π.Ε. το 10%. Συνδυάζει δε το όριο αυτό, ρητά με την παντελή απουσία ρίσκου.

δ) **Πρέπει να υπάρξει πλήρης άρση των στρεβλώσεων της ενεργειακής αγοράς και διόρθωση του τρόπου υπολογισμού του ΕΤΜΕΑΡ όπως αναφέρθηκε ανωτέρω.**

Το θέμα αυτό είναι πλέον ζήτημα αξιοπιστίας της Πολιτείας. Είναι προφανές ότι ένα Κράτος δεν νομιμοποιείται να ζητά θυσίες από τους πολίτες του όταν το ίδιο δεν έχει φροντίσει να τακτοποιήσει –ή τουλάχιστον να προσπαθήσει να τακτοποιήσει- τα του οίκου του. Μόνο η πλήρης εφαρμογή της πολιτικής αυτής ηθικής δημιουργεί αίσθημα δικαιοσύνης στους πολίτες και επομένως μπορεί να οδηγήσει σε επίτευξη της αναγκαίας ανοχής σε επώδυνα μέτρα.

Με βάση τις αρχές αυτές, η ΕΛΕΤΑΕΝ έχει δηλώσει ότι είναι έτοιμη να συμμετάσχει σε έναν – μόνιμο ουσιαστικά- διάλογο για το επίπεδο και τον τρόπο τιμολόγησης των Α.Π.Ε. όπως άλλωστε πρότεινε και η έκθεση που είχε υποβάλει το ΥΠΕΚΑ στην Τρόικα τον Απρίλιο του 2012.

4. ΓΙΑ ΤΗΝ ΜΕΣΟΠΡΟΘΕΣΜΗ ΕΝΤΑΞΗ ΤΩΝ Α.Π.Ε. ΣΤΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

Περαιτέρω, ο αναγκαίος διάλογος είναι απαραίτητος ενόψει των πολύ σπουδαίων μεσοπρόθεσμων ανακατατάξεων που επικείμε στην εθνική και την ευρωπαϊκή ενεργειακή σκηνή. Είναι λοιπόν κρίμα να υπονομευθεί το περιεχόμενο και το πλαίσιο αυτού του διαλόγου εξαιτίας της άφρονος πίεσης για άμεση λήψη άδικων μέτρων και υπερβολικών οριζόντιων περικοπών ενάντια στην αιολική ενέργεια, που δεν δικαιολογούνται από καμία έκτακτη ανάγκη.

Το νέο περιβάλλον που διαμορφώνεται για τα επόμενα χρόνια χαρακτηρίζεται από την ουσιαστική απελευθέρωση της αγοράς ηλεκτρικής ενέργειας και την ολοκλήρωση την ενιαίας ευρωπαϊκής αγοράς. Στο πλαίσιο αυτό σχεδιάζονται νέα εργαλεία και νέες αγορές που συμβάλουν στην βελτιστοποίηση της ένταξης της αιολικής ενέργειας στο σύστημα, με ακόμα μικρότερο κόστος για τον καταναλωτή. Ταυτόχρονα, το περιβάλλον αυτό παρέχει νέες επιχειρηματικές ευκαιρίες για επενδύσεις, μέσω της διαφοροποίησης του ρίσκου και της μεγαλύτερης διασφάλισης των εσόδων. Το νέο αυτό περιβάλλον είναι συναρπαστικό. Η Ελλάδα δεν πρέπει να χάσει αυτό το τραίνο. Η δυναμική και ισότιμη συμμετοχή της, θα προσφέρει δυνατότητες για ανάπτυξη νέων επενδύσεων, υπηρεσιών και απασχόλησης.

Οι προϋποθέσεις για να απολαύσει η Ελλάδα τα οφέλη αυτά είναι δύο:

- α) να επανέλθει άμεσα η αιολική ενέργεια σε τροχιά ανάπτυξης και επενδύσεων, με τη δημιουργία ενός ελάχιστου βαθμού επενδυτικής ασφάλειας και την αποφυγή λήψης ή απειλής λήψης μέτρων υπερβολικών αδικαιολόγητων, καθαρά εισπρακτικών περικοπών που δημιουργούν αμφιβολία για την πολιτική της στόχευση,
- β) να σχεδιάσει ήδη από τώρα τους μηχανισμούς υποστήριξης οι οποίοι θα είναι απαραίτητοι για την πλήρη και αποτελεσματική ενσωμάτωση της αιολικής ενέργειας στο σύστημα, όταν το νέο απελευθερωμένο περιβάλλον της ενιαίας αγοράς θα είναι ώριμο και λειτουργικό και όταν θα έχει επιτευχθεί ικανή διείσδυση και ανάπτυξη της αιολικής ενέργειας.

Η Ευρωπαϊκή Ένωση Αιολικής Ενέργειας (European Wind Energy Association - E.W.E.A.) έχει επεξεργαστεί ολοκληρωμένες θέσεις και κείμενα πολιτικής για το θέμα, τα οποία μπορεί να αναζητηθούν στον δικτυακό τόπο της ΕΛΕΤΑΕΝ.

5. ΕΘΝΙΚΟΣ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

Ίσως περισσότερο σημαντικό από τα ανωτέρω ζητήματα (υπό σημ. 1, 2, 3 και 4) είναι το θέμα του ενεργειακού σχεδιασμού για την επόμενη 20ετία που τέθηκε από το ΥΠΕΚΑ.

Ο ενεργειακός σχεδιασμός επηρεάζει σε μέγιστο βαθμό τις μελλοντικές γενιές και για αυτό ξεπερνά κατά πολύ το χρονικό ορίζοντα μιας κυβερνητικής ή μιας υπουργικής θητείας. Παρά το γεγονός ότι οι κατά καιρούς πολιτικές ηγεσίες δεν κατόρθωσαν να αποβάλουν πλήρως την τάση να σχεδιάζουν εκ του μηδενός, το γεγονός είναι ότι – υπό το βάρος και την πίεση των κατευθύνσεων της ευρωπαϊκής πολιτικής και νομοθεσίας - στο χώρο της ενέργειας έχει επιτευχθεί η παραγωγή ενός αξιοσημείωτου αριθμού εθνικών θεσμικών κειμένων που θέτουν ένα αξιοζήλευτο – σε σχέση με άλλους παραγωγικούς τομείς της ελληνικής οικονομίας - επίπεδο μακροπρόθεσμου σχεδιασμού.

Επομένως, η νέα προσπάθεια ενεργειακού σχεδιασμού δεν γίνεται εν κενώ. Εκτός από το συγκεκριμένο πλαίσιο που θέτουν ήδη τα επίσημα ευρωπαϊκά και εθνικά κείμενα, υπάρχει η Επιτροπή Εθνικού Ενεργειακού Σχεδιασμού (ΕΕΕΣ) η οποία πρέπει να ενεργοποιηθεί με βάση τον Οδικό Χάρτη για το 2050 που έχει παρουσιάσει τον Μάρτιο 2012.

Φυσικά, είναι γνωστό ότι η οικονομική κρίση που ενέσκηψε στην Ευρώπη έδωσε την ευκαιρία στα παλαιά lobbies του άνθρακα και της πυρηνικής ενέργειας να επανακάμψουν υπό το πρόσχημα της δήθεν φθηνής ενέργειας. Δεν αποτελεί φυσικά έκπληξη που τα απόνερα αυτού του κύματος φθάνουν και στην Ελλάδα.

Το ότι η βρώμικη ενέργεια δεν είναι τελικά φθηνή αποτελεί βασική παραδοχή της ευρωπαϊκής ενεργειακής πολιτικής, η οποία παραμένει αταλάντευτα προσηλωμένη στους στόχους της για τις Α.Π.Ε. για το 2020, ετοιμάζει νέους αυξημένους δεσμευτικούς στόχους καθαρής ανανεώσιμης ενέργειας για το 2030 και “κοιτάει” ήδη τολμηρά προς τον ορίζοντα του 2050, σε μια οικονομία χαμηλού αν όχι μηδενικού άνθρακα.

Είναι χαρακτηριστικό ότι με πρόσφατες επίσημες δηλώσεις τους, η Επιτροπή της Ευρωπαϊκής Επιτροπής και Κόνι Χέντεγκααρντ και μεγάλες διεθνείς τράπεζες, όπως η Παγκόσμια Τράπεζα και η Ευρωπαϊκή Τράπεζα Επενδύσεων, δηλώνουν σαφή στροφή επιλογής υπέρ της χρηματοδότησης έργων καθαρής ενέργειας έναντι νέων ανθρακικών σταθμών. Φυσικά, η ανάπτυξη των Α.Π.Ε. θα πρέπει να γίνει με την ελάχιστη δυνατή επιβάρυνση του ευρωπαίου καταναλωτή και της ανταγωνιστικότητας της ευρωπαϊκής βιομηχανίας και για αυτό το περιεχόμενο του διαλόγου που προδιαγράφηκε στο σημείο 4 ανωτέρω είναι εξαιρετικά σημαντικό.

Η ΕΛΕΤΑΕΝ θεωρεί αυτονόητο ότι θα συμμετάσχει ενεργά στη συζήτηση για το ενεργειακό σχεδιασμό και πιστεύει ότι το ΥΠΕΚΑ δεν θα αλλάξει την παράδοση δημοκρατικότητας και συμμετοχής της αγοράς στα ζητήματα αυτά, που έχει διαμορφωθεί από το 2004.

Για αυτό προτείνουμε να δημιουργηθεί μια Ομάδα Εργασίας με κορμό την Επιτροπή Εθνικού Ενεργειακού Σχεδιασμού στην οποία θα συμμετέχουν όλοι οι φορείς της αγοράς.

Αξιότιμοι Κύριοι Υπουργέ, Υφυπουργέ, Γενικό Γραμματέα,

Πιστεύουμε ότι τεκμηριώσαμε πέραν πάσης αμφιβολίας ότι με την άρση των στρεβλώσεων και την ορθή αποτίμηση του συντελεστή εσόδου του Ε.Λ., η αιολική ενέργεια όχι μόνο δεν συμβάλει στη δημιουργία του ελλείμματος, αλλά αντίθετα το επιδοτεί και επομένως το μειώνει.

Επίσης τεκμηριώσαμε ότι με ορθή αποτίμηση του συντελεστή εσόδου του Ε.Λ. στα 85 €/MWh ώστε να απεικονίζει ορθότερα το αποφευγόμενο κόστος, ο Ε.Λ. παρουσιάζει ετήσιο πλεόνασμα της τάξης των 160 εκατ. Ευρώ χωρίς καν να επιβληθεί εισφορά ούτε και στα ΦΒ.

Επομένως, και με βάση τα ανωτέρω, δεν τεκμηριώνεται η σκοπιμότητα μονιμοποίησης ή και αύξησης της εισφοράς σε οποιαδήποτε τεχνολογία Α.Π.Ε. Σε κάθε περίπτωση υπάρχει η ανάγκη το ΥΠΕΚΑ και οι αρμόδιες υπηρεσίες να παράσχουν αρκετές διευκρινίσεις και απαντήσεις σε όλα τα ζητήματα που τέθηκαν ανωτέρω, είτε αυτά σχετίζονται με αριθμητικά δεδομένα είτε με κατευθύνσεις πολιτικής.

Πιστεύουμε ότι η συγκυρία η οποία σας έφερε αντιμέτωπους με μια ενεργειακή αγορά στα πρόθυρα κρίσης, μπορεί να μετατραπεί σε χρυσή ευκαιρία οριστικής λύσης των χρόνιων προβλημάτων της. Αν μετατρέψετε αυτήν την κρίση σε ευκαιρία θα αποκαταστήσετε παράλληλα την τρωθείσα αξιοπιστία της Πολιτείας και το αίσθημα δικαίου στους πολίτες.

Αξιότιμοι Κύριοι Υπουργέ, Υφυπουργέ, Γενικό Γραμματέα,

Οι επόμενες δεκαετίες θα δουν την επικράτηση των Α.Π.Ε. στην διεθνή ενεργειακή αγορά. Το ποτάμι δεν γυρίζει πίσω. Έχετε την ευκαιρία να θέσετε τη χώρα μας μαζί με τους πρωτοπόρους που θα δρέψουν και τους καρπούς αυτής της ανάπτυξης ή να την αφήσετε ουραγό. Η ιστορία θα καταγράψει τις επιλογές σας και θα σας κατατάξει αναλόγως.

Παραμένουμε πάντα στη διάθεσή σας.

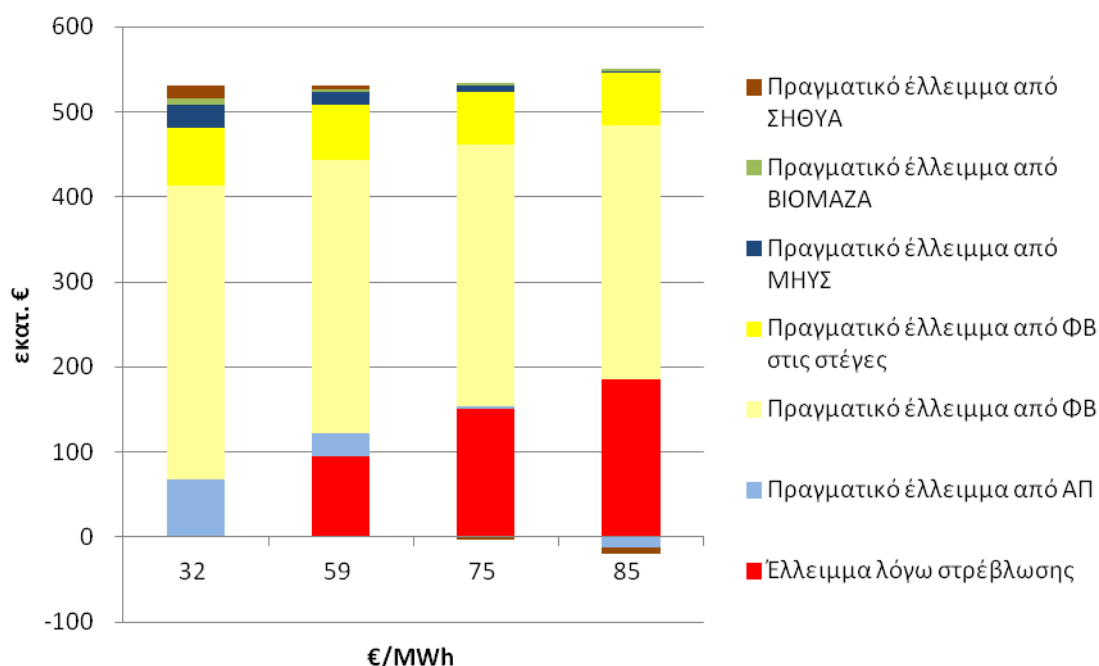
Με εκτίμηση,

Δρ. Ιωάννης Τσιπουρίδης

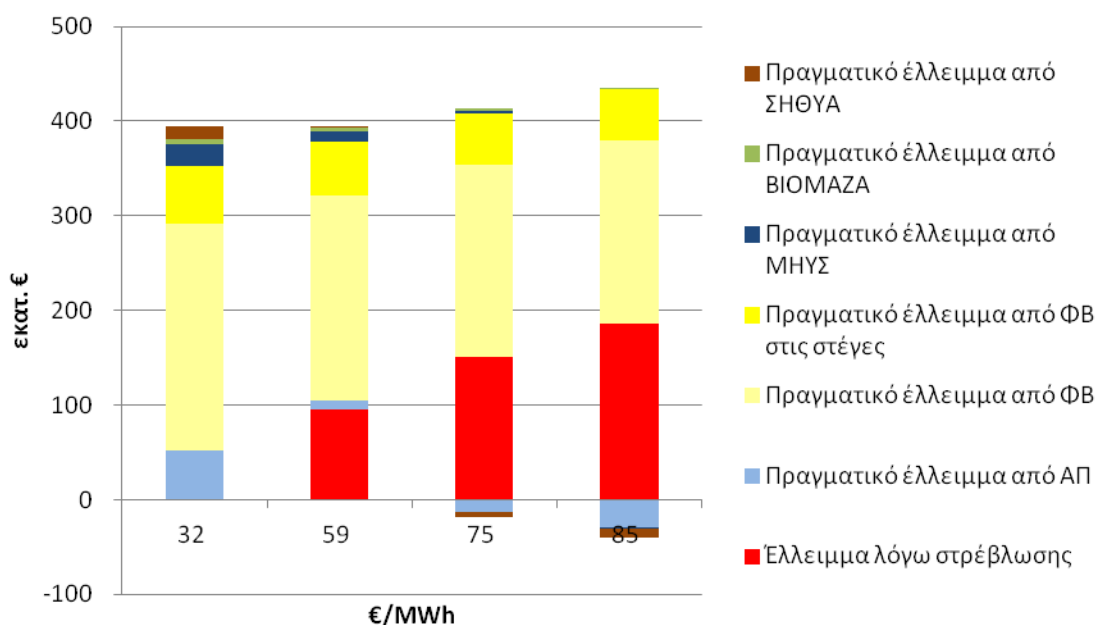
Πρόεδρος ΔΣ

ΣΥΝΗΜΜΕΝΑ: 2 φύλλα υποθέσεων, δεδομένων και υπολογισμών

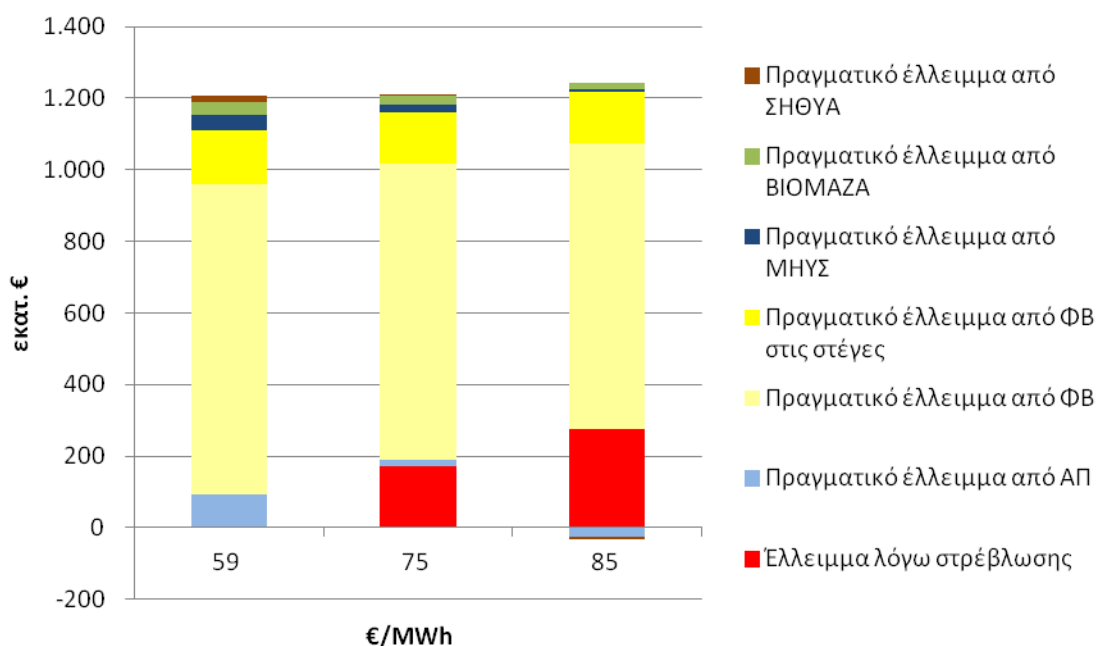
Έλλειμμα με βάση τις πληρωμές FIT ανά συντελεστή εσόδου του ΕΛ-ΑΠΕ ΛΑΓΗΕ, Ιαν - Μάιος 2013

Έλλειμμα με βάση τις καθαρές πληρωμές προς ΑΠΕ ανά συντελεστή εσόδου του ΕΛ-ΑΠΕ ΛΑΓΗΕ, Ιαν - Μάιος 2013

Έλλειμμα με βάση τις πληρωμές FIT ανά συντελεστή εσόδου του ΕΛ-ΑΠΕ ΛΑΓΗΕ, 2015

Έλλειμμα με βάση τις καθαρές πληρωμές προς ΑΠΕ ανά συντελεστή εσόδου του ΕΛ-ΑΠΕ ΛΑΓΗΕ, 2015

